

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 6. An Deus in supernaturalitate conueniat cum creaturis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

hoc conueniunt, quòd vtrumque in se ipso, & quoad propriam entitatem naturæ est indebitum. Differunt tamen: quia primum ex prædicato essentiali, & specifico habet esse naturæ indebitum, vtpote quod per suam essentiam specificam est improporcionatum naturæ: secundum verò non item, sed vel ex circumstantijs extrinsecis, vel ex accidente aliquo essentia specificæ accrescente. Non enim est naturæ indebitum: quia ex conceptu suo essentiali ipsi sit improporcionatum, sed quia vel ex accidente minuitur essentialis proportio, puta ex immoderata intensione, magnitudine, aut multitudine; vel quia in tali circumstantiarum peristasi titulus deest, in quo ius naturæ, debitumque illi respondens fundandum erat, iuxta doctrinam, quam tradidimus q. 2. Propterea primum supernaturale dicitur quoad substantiam, id est, quoad essentiam specificam, vt cum Soar. supra n. 92. explicuimus. Secundum verò quoad modum, id est, quoad modum essendi hic, & nunc sub talibus circumstantijs, & accidentibus.

106 Secundò obijci potest. Esse aliquod ens supernaturale quoad modum, & non quoad substantiam, nil aliud sonare videtur, quàm, quòd aliquis modus eius sit supernaturalis; non verò, quòd ens ipsum sit tale. Igitur, vt sit ens aliquod supernaturale quoad modum, fat est, quòd aliud quid ad illud quoquo modo pertinens intrinsecè, & quoad substantiam sit supernaturale. Nego consequentiam. Ad antecedens autem dico. Et si eum sonum absolutè verba præ se ferant; tamen in materiâ præsentì improprie valde, imò absurdè in eo sensu vsurpari, vt satis ex ijs, quæ diximus, liquidum est. Si enim ens supernaturale quoad modum asseratur esse id, cuius aliquis modus, non verò ipsum supra naturæ debitum est, anima iusti dicenda erit supernaturalis quoad modum ob dona supernaturalia, quæ habet, sanitasque, visus, & quoduis aliud ordinis naturalis collatum, quando erat indebitum, supernaturale quoad substantiam dicendum erit. Quod vtrumque absurdum est in materiâ præsentì. Intra eam igitur verba prædicta in sensu, quem exposuimus, sunt omnino vsurpanda.

107 Tertiò obijci potest. Ens supernaturale, definiuimus vniuersè q. 3. Quod est supra debitum, atque compositionem naturæ. Igitur ens supernaturale quoad modum non solum supra debitum, sed etiam supra compositionem naturæ debet constitui: cum tamen in regulâ à nobis traditâ solum supra naturæ debitum constituitur. Nego consequentiam. Quia, quidquid egreditur à compositione naturæ, iam non quoad modum, sed quoad substantiam est ens supernaturale. Natura quippe cuncta entia intrinsecè, & secundum essentiam naturalia complectitur, vt constat ex doctrinâ traditâ q. 2. Itaque ex duplici supernaturalitate, alterâ propriâ substantiarum constitutâ per hoc, quod est, esse aliquid supra compositionem naturæ; & alterâ propriâ accidentium constitutâ per hoc, quod est, esse aliquid naturæ indebitum, prout vberius declarabimus q. seq. secunda solum est partibilis in supernaturalitatem quoad substantiam, & supernaturalitatem quoad modum: prima verò non item; sed tota est integrè quoad substantiam.

108 Ex dictis hætenus satis liquido apparet, quid sit ens supernaturale vniuersè; quid ens supernaturale quoad substantiam; & quid superna-

turale quoad modum. Sed rogabit tamen aliquis ad extremum huius quæstionis, an vnum ens supernaturale supernaturalius alio esse possit? Respondeo, à multis Theologis id affirmari. De quo videri potest Ægid. Lustr. lib. 11. de Beatit. q. 8. art. 6. Sed ego cum distinctione censeo loquendum. Nam comparatio illa æquiuocè accipi potest. Si sensus sit, an supernaturalitas sumpta per se, & ex proprio supernaturalitatis conceptu sit maior in vno ente supernaturali, quàm in alio. Hoc falsum est. Quia conceptus genericus secundum se, qualis est supernaturalitas, æqualiter semper participatur ab speciebus, æqualiter, & eiusdem rationis est in omnibus illis; aliàs non posset esse illis communis: cò idque vnum animal magis animal, quàm aliud, dici non potest. Si verò sensus sit, an vnum ens supernaturale sit perfectius supernaturale, quàm aliud, vel aliud collocetur supra naturam, quàm aliud, vel ampliorem naturam, quàm aliud superet; idque non ex prædicato supernaturalitatis generico, sed ex prædicato talis entis supernaturalis differentiali. Hæc verò sunt. Quia visio beatifica e. g. perfectius ens supernaturale est, quàm fides, altitiusque superat naturam, seu maiori excessu, quàm fides, est naturæ improporcionata. Casu autem, quòd sint possibiles substantia, quibus hæc dona proportionata sint; & debita, plures substantias possibiles, atque adeò ampliorem naturam excellit, superatque quoad tale debitum visio, quàm fides.

QVÆSTIO VI.

An Deus in supernaturalitate conueniat cum creaturis.

109 PRO complemento explicationis conceptus supernaturalitatis huius adhuc quæstionis desideratur resolutio. Variè de supernaturalitate Dei loquuntur Theologi. Quidam enim absolute pronunciant, Deum substantiam intrinsecè supernaturalem esse quoad omnia, quæ continent in se, quoad Trinitatem scilicet personarum, quoad unitatem essentia, & quoad omnia attributa. Ita Gran. 1. p. contr. 1. tract. 2. disp. 8. n. 7. & 1. 2. cont. 8. tract. 4. disp. 8. sec. 3. Alarc. 1. p. tract. 1. disp. 2. cap. 7. Gonz. 1. p. q. 12. art. 4. disp. 26. n. 10. & seq. Falsol. ibidem n. 22. & 26. Arnb. disp. 21. cap. 6. n. 20. cum alijs. Alij verò, esse Deum quoad omnes suas intrinsecas perfectiones supra omnem naturam creatam eminentissimè, imò infinite excellere, fateantur, comparatum tamen cum creaturis in vtroque ordine entium supernaturalium, & naturalium collocant illum, vtriusque denominationes ipsi tribuentes. Sic Soar. disp. 43. Metaph. sec. 4. n. 4. diuinam omnipotentiam potentiam naturalem vocat, prout est factiua entium naturalium, supernaturalem verò, prout factiua supernaturalem: & lib. 2. de Gratia cap. 14. cum alijs à se relatis bifariam contemplatur Deum; nempe vt finem naturalium, & supernaturalem, sue vt Auctorem naturæ, & gratiæ; quæ distinctio satis est obuia inter Theologos, vt supponit ipse Soar. Et sub priori consideratione obiectum naturale amoris naturalis docet esse bonitatem diuinam; sub posteriori verò obiectum supernaturale amoris supernaturalis:

lis . Pariterque comparatus ad intellectum obiectum naturale cognitionis naturalis potest, & solet Deus vocari, ut vocatur ab ipso Soar. lib. 2. de Angelis c. 29. initio. quatenus est Auctor naturæ; eum tamen, quatenus est Auctor supernaturalis, obiectum supernaturale vocetur. Quo iure Vazq. 1. p. disp. 132. c. 2. obiectum supernaturale censuit esse Deum ut trinum; naturale autem ut vnum: quia priori modo Deus naturæ viribus cognosci nequit; cum queat posteriori: tamen tam ut vnum, quam ut trinus longissime excellat supra naturam. Alio sensu dixit Zúmel citatus supra q. 4. num. 70. Deum ut vnum esse ens naturale, ut trinum verò supernaturale: quia videlicet ut vnum ab entibus naturalibus, ut trinus autem à supernaturalibus respicitur.

110 Hic solum potest esse controuersa de nomine. Quia nihil attribunt Deo re ipsa, qui absolute eum supernaturalem appellant, quod negent, qui naturalem vocant; neque è conuerso. In mea sententiâ optimè cuncta componuntur.

Propositio vnica.

111 Deus quodammodo naturalis, quodammodoque supernaturalis est, consentaneè etiam ad definitiones, quas entis naturalis, ac supernaturalis tradidimus.

Est naturalis: quia naturæ debitus, tum essentiali debito, tum naturali. Essentiali quidem: quia natura omnino sine Deo esse non potest, ipsumque essentialiter appellat ad essendum. Naturali autem: quia, quidquid naturali iure est debitum, sine Deo Auctore neque esse, neque naturæ conferri potest. Ius autem ad rem naturalem consequenter etiam est ius ad illud, sine quo nequaquam potest res obtineri. En quomodo Deus sub definitionem entis naturalis q. 3. traditam cadat, cum eoque naturali creato in naturalitate conueniat. Quo quidem iure merito Deus appellatur, & est Auctor naturalis naturæ: & quia creauit illam: & quia illam secundum ipsius iura naturalia gubernat. Merito etiam dicitur, & verè est obiectum naturale tum intellectus, tum voluntatis creatæ naturaliter ab eis cognoscibile, & amabile: per scientiam naturalem ab effectibus naturalibus partam, & per amorem naturalem bonitatis, quam iidem effectus notificant.

112 Est autem Deus supernaturalis: quia ipsi omnia entia supernaturalia tanquam proprio, & connaturali Auctori debita sunt: tum quia ipsi est debita visio: beatifica, amor beatificus sui, & propria sanctitas infinita, quæ ex genere suo conceptus sunt supernaturales. Quo fit, ut ille substantia sit supernaturalis supra vniuersæ naturæ compositionem constituta, in quo cum substantiis supernaturalibus creatis, si ex sunt possibiles, conuenit, sub definitionemque cadit entis supernaturalis stabilitam supra à nobis quæst. 3. propos. 4. qua parte ea conceptum exprimit supernaturalitatis propriæ substantiæ, quæ alterius est generis à supernaturalitate propriâ accidentium, ut statim amplius explicabo. Hoc iure Deus Auctor supernaturalis merito vocatur, & est; qua ratione naturaliter nec potest cognosci, nec amari, ut fusiùs suo loco explicabitur.

113 Dices. Naturalitas, ut supernaturalitas sunt conceptus oppositi. Igitur non possunt simul in Deo reperiri. Distinguo antecedens. Aliqua naturalitas, & aliqua supernaturalitas sunt

conceptus oppositi; concedo. Omnis; nego. Deinde consequens. Igitur non possunt simul in Deo reperiri. Quæ sunt oppositæ; concedo. Quæ non sunt; nego. Explico. Notauit q. 2. naturale bifariam, & æquiuocè dicti. Primò de eo, quod naturæ est debitum. Secundò de eo, quod naturam ipsam constituit, siue componit. Vnde definitio entis naturalis non potuit non dari per disunctionem, ut eam ibi, & rursus q. 3. dedimus. Quoniam autem naturam constituere magis est proprium substantiarum; debet verò naturæ magis proprium est accidentium: liceat modò distinctionis gratiâ vocare naturalitatem substantiæ, quæ tribuitur componenti naturam: naturalitatem autem accidentis, quæ tribuitur enti naturæ debito. Porro his duobus naturalitatibus totidem supernaturalitates opponuntur: quas etiam distinctionis gratiâ vocemus supernaturalitates substantiæ, & accidentis. Prima enti non componenti naturam conuenit. Secunda enti indebito. Coniunximus autem vtramque in definitione entis supernaturalis, quam supra q. 3. propos. 4. tradidimus: tum quia in omni ente supernaturali creato non potest non vtraque coniungi: tum quia ens simpliciter, & vnde quaque supernaturalis omnem naturalitatem excludens definire prætendimus. Cæterò quoniam supernaturalitas substantiæ solum opponitur naturalitati substantiæ, & supernaturalitas accidentis naturalitati accidentis. Atque adeò, quantum est præcisè ex parte conceptus earum, bene possunt supernaturalitas substantiæ cum naturalitate accidentis in eodem ente coniungi. Quo fit, ut sine repugnantia de facto coniungantur in Deo.

Dices. Ergo etiam in ente creato possunt 114 coniungi. Distinguo. Quantum est ex parte conceptus earum præcisè; concedo. Absolute; nego. Ratio est in promptu. Quia, cum natura, cui debent esse indebita omnia entia supernaturalia supernaturalitate accidentis, vñ cum creaturis existentibus, & possibilibus æqualis, aut inferioris essentia omnia omnino entia, creata talibus creaturis debita complectatur, ut ex doctrinâ Conciliorum, & Patrum q. 2. statuimus: repugnat in terminis, esse ens aliquod creatum naturæ debitum, & non componere naturam, cui entia supernaturalia indebita sunt. Quo fit, ut repugnet ens creatum naturale naturalitate accidentis, quale est, quod naturæ debetur, & supernaturalitate supernaturalitatis substantiæ, quale est, quod non componit naturam. Cum verò Deus quantumuis sit naturæ debitus, eam naturam non constituat, cui entia supernaturalia indebita sunt; (alioquin nullum ens supernaturale esset naturæ indebitum; quia cuncta Deo debita sunt); efficitur, ut Deus & naturæ debitus, eoque titulo naturalis, & supra compositionem naturæ, eoque titulo supernaturalis esse possit.

Instabis. Ergo saltem vice versà erit possibile, ut ens creatum sit naturale naturalitate substantiæ; quia componens naturam: & supernaturalitate supernaturalitate accidentis; quia naturæ indebitum: talesque de facto erunt; substantiæ primò constituentes naturam; quæ quoad primum suum esse nequaquam potuerunt naturæ debita esse, ut nos etiam supra docuimus. Respondedo, etsi concederetur totum, nihil incommodi referre. Quia asserere, aliquod ens creatum esse secundum quid naturale, & secundum quid supernaturale, nullum fert secum inconueniens. Præsertim, cum illæ primæ Mundi substan- 115

stantia in eo cum entibus supernaturalibus citra omne dubium conuenerint, quod à solâ Dei liberalitate præter naturâ debitum promanauerint. Adde tamen, neque id esse possibile, si fermo sit, uti est reuera, de supernaturalitate quoad substantiam. Quia nullum ens componens naturam plus, quam quoad modum, potest supernaturalitate esse supernaturalitate accidentis. Quâquam enim naturâ sit indebitum quoad primum sui esse; nequit tamen non esse debitum naturâ aut ipsamet quoad conseruari, aut aliud eiusdem speciei. (Frustra namque pro primo instanti, in quo natura extitit, ad eam constituendam produceretur, si tale esset, ut neque exigeret durare, neque aliud eiusdem essentia producere). Quo fit, ut indebitum primæ existentia tantum faciat supernaturalitatem accidentis quoad modum iuxta doctrinam supra traditam q. præced.

115 Ex dictis infero primò contra Ripal. disp. 2. de Ente supern. sec. 2. naturalitatem, & supernaturalitatem communem Deo, & creaturis non tam analogam esse, quam ipse putat. Secundò infero contra eundem, non solam Deo competere supernaturalitatem dignitatis omnem naturam nobilitate, ac perfectione excellentem, quæ creaturis nullatenus communis est: hæc namque valde improprie vocatur supernaturalitas. Sed etiam ei conuenire supernaturalitatem propriam substantia, quam explicuimus, eamq; in gradu eminentissimo. Siquidem substantia diuinæ non solum omnia entia supernaturalia creatæ, verum attributa etiam ex suo genere supernaturalia increata, & infinita debita sunt: ad quod debitum nulla creatura possibilis potest ascendere; posito etiam, quod sine possibilis infinitæ, quibus præstantiora, & præstantiora donata supernaturalia creatæ, in infinitum progrediuntur; debita sunt. Tercio infero contra Gran. Alarc. & alios sine factionis, Deum non solum ens supernaturalis, sed etiam naturale esse, prout declarauimus. Quarto infero contra plures, supernaturalitatem in Deo, sicut & in alijs entibus supernaturalibus, non esse conceptum absolutum à naturâ, sed comparatum ad illam, et in quiditate absolutâ diuinæ substantia funderetur: quia nullus est ad rem excogitabilis conceptus supernaturalitatis non respectiuus ad naturam, ut fusè ostendimus supra q. 4. Quinto infero, qua ratione Deus est supernaturalis, non solum ut vnus, sed etiam ut trinus formaliter esse talem: eo quod entia supernaturalia Deo debita, non solum ut vno, sed etiam ut trino sunt ei debita, ipseque Deus ut vnus pariter, & ut trinus est supra compositionem naturæ; in quo supernaturalitas eius consistit. Tamen si Deus qua ratione est naturalis, non ut trinus, sed ut vnus talis sit: eo quod solum exigitur à creaturis, illique debetur ut vnus formaliter, supposito, quod consensio creaturarum cum Deo, in qua illud debitum fundatur, ut vnus præcisè, non ut trinum respiciat Deum, immediatè, & formalitèr, uti communis sententia fert; de qua nos suo loco; naturalitas quippe Dei consistit in huiusmodi debito. Neque grauetur quispiam, dictâ sententiâ præsuppositâ, concedere naturalitatem in Deo ut vno, & non ut trino; quasi nequeat eadem entitas quoad vnâ formalitatem esse naturalis, & non quoad alteram: id namque eodem sensu est consequenter afferendum iuxta sententiâ dictâ, quo iuxta eandem afferitur creaturas cum Deo ut vno, & non ut trino esse conhexas immediatè, & formalitèr. De quo plura suo loco.

QVÆSTIO VII.

Virum visio beatifica sit supernaturalis quoad substantiam.

116 **S**Tatimus disp. 17. q. 8. tanquam certum secundum fidem, visionem beatificam supra naturales vires intellectus creati esse, atque adeò super-naturalem. Num verò quoad substantiam, vel solum quoad modum sit talis, restat examinandum. Nonnulli ex præfatis Theologis, qui aut ignorasse, aut negasse videntur actus supernaturalis quoad substantiam in vniuersum, prout latè refert P. Ripal. disp. 44. de Ente supern. sec. 1. fortasse eodem modo sentiebant de visione beatifica. Sed iam communis omnium Theologorum sententia est, esse eam intrinsecè, & quoad substantiam supernaturalem. Ita enim sentiunt vniuersè, quorquor actus intrinsecè, & quoad substantiam supernaturales consentunt, quorum longum syllabum reperies apud Ripal. supra: & tradunt in speciali cum S. Thom. 1. p. q. 12. art. 4. & 5. eius Expositores communiter. Videantur speciatim Vazq. disp. 47. cap. 6. num. 36. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 8. num. 7. Salas 1. 2. q. 3. tract. 2. disp. 3. sec. 1. Alarc. tract. 1. disp. 2. cap. 2. num. 5. Sol. in 4. dist. 49. q. 2. art. 4. Tann. 1. p. disp. 2. q. 6. dub. 3. num. 3. & apud eos alij. Nec dissentiunt Scotus, & eius discipuli, quando aliquam visionem Dei naturalem possibilem Angelis autumant: non enim loquuntur de beatifica, sed de aliâ inferioris notæ, ut vidimus disp. 17. q. 3.

Propositio vnica.

Visio beatifica intrinsecè, & quoad substantiam est supernaturalis.

117 **P**robatur primò: quia, quæcunque supra disp. 17. q. 8. congesimus ad probandum, visionem beatificam neququam per vires naturæ posse obtineri ab intellectu creato, ea vtiq; probant, esse eam supernaturalem quoad substantiam. Nam, si esset supernaturalis solum quoad modum, etsi quoad talem modum superaret vires naturæ, non esset verum, eam secundum se absolutè, & in omni euentu supra naturæ vires esse, ut probant argumenta facta loco citato à testimonijs Scripturæ, Concilij Viennensis, & Patrum, atque etiam à ratione. Supernaturalia enim solum quoad modum non absolutè, & secundum suam essentiam specificam, sed ut subsunt tali modo, tali ve circumstantiarum, peritasti superant debitum naturæ, ut constat ex doctrinâ traditâ q. 5. Confirmatur. Quia visio beatifica non aliâ de causâ est supernaturalis, indebitaque toti naturæ, nisi quia suapte naturâ, & essentia improporcionata est per excessum intellectui creato, & consequenter multò magis cæteris quibusque substantijs vniuersæ naturæ. Sed quidquid vniuersæ naturæ per suam essentiam specificam per excessum est improporcionatum, eo ipso est quoad substantiam supernaturalem, ut ex dictis dictâ q. 5. competum est. Ergo.

Secun-